

דמעות של גיל

שני גברים, שילדותם עברה עליהם ביחד באל-עריש. מאז מילחמת ששת הימים לא ראו האחד את השני. אחד עבר לקהיר והשני נשאר באל-עריש. הם מתכוונים לבנות בית משותף לשניהם.

הצבאית, אבל יותר טוב יהיה כשתבוא אל ביתי ונהיה שווים אל שווים. גם לך לא היה נעים מקודם. אני ידעתי. אבל מה יכולת לעשות? ככה זה מילחמה. טוב שבה השלום." סגן יוסי מנענע בראשו, נבוכים הם נפרדים בחיבוק אמיץ ומבטרי חים להתראות בקרוב. "ככל האפשר" אומר מוסטאפה.

ליד השניים צועק בחור מקומי לתושב ישראלי שבה לטכס: "תסתלקו מכאן, מספיק היו לנו צרות מכם." אדם מבוגר, מקומי, עוצר אותו ומבקש ממנו להפסיק. הוא פונה אל הישראלי ואומר לו: "תסלח לו, אנחנו אחים."

חיילות, קצינות, חיילים, קצינים ואזרחים ישראליים מפנים את רחבת השק"ם. כולם נושאי זרייפרחים עטופי נייר צלופן. בעל חנות הפרחים השאיר בתוך העטיפה את כתובתו: "מוחמד מוחמד הדרה, חנות פרחים שכונת גארדן-סיטי, רחוב אמריקה הליטנית, קהיר." מי יודע, אולי פעם יתווספו לו לקוחות?

אל זרי הפרחים הוצמד פתק כתוב ערבית, אנגלית ועברית. במישפט העברי היה מודפס באותיות תנ"כיות בזו הלשון: "עם איחולי ושלומי הכוחות המזוינים המצריים."

(החשך מעומד 41)
הימנוני שתי המדינות. שוטר ישראלי מחלק סוכריות לשתי ילדות מקומיות, שענייהן מלאו דמעות אחרי שאיבדו את אביהן. השוטר מנסה לאתר את האב, ומוצא אותו בוכה ומתנשק עם אדם מבוגר, שכאפייה לראשו. מארחבה, יא עמי" (ברוך בואכה, דודי), אומר האחד. "סלאם עליכום, יא איבני" (שלום לך, בני). משיב המבוגר, יותר. שניהם מחבקים את הילדות ולוחצים את ידו של השוטר הישראלי.

הוא היה גר בבית השכן שלנו. מספר אביהן של הבנות. תושב אל-עריש. אחרי 67' הוא עזב, ומאז לא ראיתי אותו. הוא היה איש חובב אצלנו. פתאום, עכשיו, אני רואה אותו אבל לא יודע שלגבר ערבי אסור לבכות בני. יכולתי להת-אפק. כל החיים שלי חזרו אהורנית. תראו, גם הוא. אחסן גבר, גם הוא בוכה. ככה זה לפעמים." שניהם ממשיכים להתחבק ולנשק זה את לחיו של זה. אל הבמה עולים שני אנשי צבא: מושל צפון סיני, משה דהאן, ומפקד פיקוד מרכז,

האחרונים יוצאים

דקות אחדות אחרי טכס העברת העיר התחילו חיילי צה"ל לראות את תרמיליהם. האל-עריש שים ליוו אותם בצאתם. לחלק הפרידה מאלה שחיו איתם 12 שנה היתה עצובה.

דן שומרון. אחריהם עולים עוד שניים במדים: עוזר שרההגנה עבדאלחמיד חמדני, ומפקד המיטרה הצבאית, יוסוף אל-חמי.

„בכל זאת גברים”

דן שומרון נושא נאום קצר: „לא כשנים כורח מצב מילחמה שאיים על עצם קיומנו... פנינו אל-עריש היום הינו הביטוי הברור והכן ביותר לרצוננו בשלום... בתיקוה שובצליה, ביחד עם העם המצרי, לצקת תוכן של שכנות אמת בחווה שלום זה." 11.06 בבוקר. סגן ליאון שוורץ עומד מול התורן, כולו נרגש. לרגע הוא נראה כאילו החליט לוותר על הכבוד וללכת הביתה. הוא משחרר את החבל. החצוצרן מחצרך. הדגל מורד. לרגע הוא נעצר. דממה. הקהל המקומי שומר על שקט. קצינים מצריים וקצינים ישראליים מצדי עים. קציני מימשל מוחים דימעה מעיניהם. „לא נעים שיראו אותנו." הם אומרים, „בכל זאת גברים." עוד שניה אחת או שתיים, הדגל למטה. חסל סדר תריסר השנים.

קריאות בקהל. על בימת המוזמנים יושי בים תושבים מקומיים ואזרחים מצריים. ממולם, מאחורי הגדר, במרחק של כ-400 מטר, עומדים תושבי אל-עריש לאלפיהם. לפתע, מצידה הימני של הבימה, מתפרץ בחור המצטט פסוק מהתנ"ך וקורא בקול בעברית: „הבזו לטכס המבוזה הזה!" תוך שניות ספורות מקיפים אותו אנשי מישרה ישראלים. הם עומדים סביבו ומבקשים ממנו לעזוב את המקום. „אל תיגעו בי!" הוא קורא. „אף אחד לא מתכוון לעשות לך משהו, או לגעת בך, רק תעזוב את המקום ותן לנו לגמור היום בשקט." מבקר שים השוטרים.

אנשי נאות סיני שהסתובבו במקום הסבירו: „זה איתן, לא יודעים את שם

המצרים נכנסים

חיילי התיזמורת הצבאית המצרית חרגו מהפקודה שקיבלו ממפקדיהם. הם לא נכנסו חזרה לאוטובוסים שהביאו אותם

מקוור, אלא המשיכו לנגן ולצעוד ברחבה שלפני בניין השק"ם הישראלי לשעבר. אחריהם צעדו נערים וילדים. המבוגרים העדיפו לעודד את ה„שבאב" המצד, לא להתחבר אליהם